

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 glid. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrť leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v škofjsk.
poslopju (Bischofhof.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamešne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Drzno žaljenje Slovencev.

Politični pandurji nemško-liberalnih kandi-
datov Seidl-Seederja, namreč „paverski kmet“
Wretzl, bistriški Formaher ali Seidl II. in nebodi-
gatrega črešnovski Soršak so seštenfali nek nem-
ški in tudi v Leitersperski slovenščini namazani
poziv do volilcev, v katerem so tako revno pri-
poročevali Seidl-Seederja, da sta morala propasti
oba dva. Poziv je tako poln trepastih besed, očitnih
neresnic in neopravičenih napadov na Slovence,
da ga je nevoljen zavrzel vsak, kateri ni celó za-
teleban v nemški liberalizem. V njem pohlevnim
Slovencem prav grdo naši nemčurji kažejo svoje
ostudne zobe. Najprvle se zaganjajo v res mirni
in pametni poziv, kateri sta slovenska kandidata
Radaj-Fluher doposlala vsakemu volilcu, ter se
spodtikajo nad tem, da sta Slovenca za „mir in
spravo med nemškim in slovenskim ljudstvom“.
Temu spodtikanju se ni čuditi. Vsaj kažejo zopet
ravno v tem spodtikanju, da nemčurji ljubega miru
ne trpijo. Dalje se spodtikajo nad tem, da sta
Radaj-Fluher „za verske šole na krščanski pod-
lagi“. To nam je zopet jako razumljivo in nov
dokaz, da so vsi liberalci v dnu svojega sreča več
ali menje neverni, za neverstvo zavzeti, nasprotniki
sv. Cerkve in Kristusa!

Pred solncem zamore človek oči zakriti, ali
celó jegovemu uplivu ognite se, tega pa ne more.
Jednako je z resnico. Naposled le prodere in zma-
guje. Radaj-Fluher pravita, da so šole zadnji čas
predrage in vendar ne boljše, ampak mnogič sla-
bejšje postale. Prvo je tako oživestno, da so res-
nico celó nemčurski liberalci priznali rekoč: res,
šole so drage, da ne moremo več žrtvovati! No,
ljubi nemčurji, sedaj že sami sprevidite, da slo-
venski klerikaleci itd. vendar včasih resnico za-
denemo. Da še pa tajite slabe uspehe v novih
dragih šolah, to nič ne dene. Vsaj vemo, da tudi
to dobro sprevidite sami, le preveč sram še vas
je, to očitno priznati in ker bi drugače Seidla-
Seederja ne mogli volilem prav priporočiti. Kajti
prvi je pomagal izdelovati nove šolske postave,

drugi pa je po teh postal predsednik 3 okrajnih
šolskih svetov! Druga resnica, katero nemčurji
tudi priznavajo, zadeva naše močno shujšano go-
spodarstveno stanje. Pravijo: res, vse leze rakovo
pot, blagostanje gine povsod, tudi pri kmetskih
ljudih. Dobro, ali ni dobro, da ovo žalostno pri-
kazen zagovarjajo z slabimi letinami. Ne letine
niso toliko krive, ampak neumni liberalni gospo-
darski nauki in napačne naprave, ki so na ne-
srečo Avstrije po liberalnih poslancih zavladale.
Dobre letine bi denarno sleparstvo ali tako ime-
novani „krah“ le še dalje časa pospeševale in
spametovanje ljudi branile. In če so res slabe
letine od l. 1870—77. vsemu krive, zakaj pa libe-
ralni poslanci niso na to ozira vzeli, zakaj niso
dač znižali, zakaj so jih še le grozno povišavali
in na primer samo pri malih šolah na Štajerskem
stroške od 200.000 fl. napeli do 1.600.000 fl.?
Tako so delali liberalni poslanci! In zato rečemo,
da po tem takem stare liberalne poslance zopet
priporočevati zamorejo le politični bebeci, zaslep-
ljeni hlapeci in robj liberalne stranke!

Mnogo smejali smo se slovenski volilci, ko
smo zvedeli, da nam nemčurji očitajo, kako ho-
čemo vse Nemce potrebiti ali požreti in da Radaj-
Fluher noč in dan tuhtata, kako bi zeleno Štajer-
sko raztrgala! Nemcev je mnogo med nami, ki so
daleč, celó iz „Švabskega“, k nam prišli in, ka-
kor vidimo, se prav dobro pri nas počutijo in
bogatiijo! Tudi ni nič slišati, da bi Slovenci ko-
vega Nemca pri nas bili že požrli in mu kruh vzeli,
pač pa vemo, kako so nemčurji Slovence, na pr.
Šumana in Pajka, že iz domovine potiskavali. V
tej reči smete nemčurji prav tiho djati, sicer vam
lahko Slovenci reči pod nos postavimo, da bode-
te dosti imeli. Le prepohlevni smo Slovenci, to je
resnica. Noben narod ni tako potrpežljiv proti
tujcem, kakor ravno slovenski! Kako pa bodeta
Radaj-Fluher trgala in česala Štajersko, tega še
si menda nemčurji prav domisliti ne morejo? Tudi
je čudno, kako nam liberalci kaj takega očitajo,
ker vsi dobro vemo, kako so njihovi poslanci Šta-
jerskej pobrali mnogo pravic in še celo cesarstvo

razklali na dvoje in upeljali nesrečni — dualizem? Naposled pa še nemčurji v svojem pozivu kažejo prav ostudno turkoljubje ter obžalujejo, da je avstrijska vojska šla v Bosno in Hercegovino ubogih tlačenih kristijanov rešiti iz rok strahovitih turških divjakov. Sviti cesar sami so blagodušno ukazali našej vojski marširati na Turško, liberalni Wretzl in jegovi pristaši pa to obžalujejo — in še celó predrzno resnici v oči bijejo. Pravijo namreč: da so se bosenski in hercegovinski kristijani in Slovani zvezali z mohamedani in se tako sedaj borijo zoper avstrijske, štajerske vojake. Ni res. Kajti bolj, kakor 1 milijon kristijanov je predlanskim in lani pred divjim Turkom k nam pribežalo, da smo jih morali na državne stroške preskrbovati in tako potrošili okoli 7 milijonov. Doma ostali kristijani so pa komaj čakali, da so naši junaški vojaki prišli in jih strašnega jarma rešili. Kdor tedaj ljudem drugače pravi, ta ali nič ne ve ali pa nalašč neresnico govori! To so naši volilci tudi brž spoznali. Vsak je bil razžaljen in tem odločniše na tak način od nemčurjev priporočena kandidata Seidl-Seederja zvrget!

Cerkvene zadeve.

Novih bogoslovcev bilo je letos v Mariborsko duhovščino sprejetih 5 gospodov. Začetek 1. okt. Občni zbor za Slomškov spomenik se je vršil 23. septembra po objavljenem in razposlanem povabilu in načrtu. Zbrani gospodje so poročilo ožjega odbora vzeli na znanje in odbornikom izrekli svoje priznanje in zahvalo za srečno dokončano večletno, težavno in truda polno delovanje, posebič se je pa še priznala zahvala g. kanoniku Glaserju, arhitektu Hartelnu, župniku Davorinu Trstenjaku in dr. Janezu Bleiweissu. G. Zajcu v Ljubljani so dovolili 50 fl. nagrade, g. Lendovškemu pa odpisali dolg 200 fl. in stolnec cerkvi dali 10 fl. za nakup muzikalij. Ostalo je še denarjev 763 fl. 46 kr., 3 cekini in $\frac{1}{4}$ Napoleon. Zastran teh denarjev se je sklenilo 1) tretjino izročiti župnijskemu uradu stolne cerkve v Mariboru, kateremu se je tudi spomenik v last in varstvo izročil, proti temu, da skrbi za ohranitev spomenikov, 2) drugo tretjino pustiti Mariborskej čitalnici in 3) tretjo dati g. Mih. Lendovškemu za nadalješnjo zbiranje, uredovanje in izdavanje Slomškovih spisov! Ožji odbor se razdruži brž ko izvoljena pregledovalca računov, č. g. dekan Rožanc in g. profesor Majciger, svojo nalogo izpolnita. Občnemu zboru je sledela živahna beseda in veselica z petjem in godbo v čitalnici. Natančniše poročilo se bo začelo prihodnjič v „Slov. Gosp.“ tiskati kot donesek k zgodovini 13letnega stavljenja Slomškovih spomenikov.

Knjige družbe sv. Mohorja za l. 1878 so razposlane; družbenik dobil je po 6 lepih in koristnih knjig, vse za 1 fl. namreč 1. koledar za l. 1879. 2. Potovanje v Rim, jako zanimivo knjigo

nam je kot izvrsten kašipot romarjem v mesto sv. Očeta spisal naš štajerski rojak, g. Jakob Gomilšak; knjiga nam jako ugaja; 3. Občne zgodovine, katero spisuje g. Staré, V. snopič; 4. Umni sadje-rejec, spisal g. Kuralt, med vsemi slovenskimi knjigami te vrste do sedaj najboljša in smemo pisatelju pa tudi družbi sv. Mohorja za njo prav hvaležni biti; knjiga je uresena z 7 podobami; 5. Slovenske večernice; 6. Slovenski Goffine ali razlaganje cerkvenega leta. Za drugo leto se pripravljajo zopet 6 knjig, med njimi „Spisovnik za Slovence“ zaželjena in potrebna knjiga, posebno slovenskim županom, uradnikom itd., ki hočejo slovenski dopisovati raznim uradom itd. Domoljube nujno opozorujemo na to knjigo, da jo ljudstvu naznanijo in zaradi nje k vstopu v družbo sv. Mohorja nagovarjajo!

Novo delo domače cerkvene umetnosti. G. Ivan Franke, slikar v Ljubljani, je izdelal in poslal za kapelo dijaškega semenišča Maksimilijanum-Viktorinum v Mariboru naročeno podobo Device Marije čistega spočetja. Ko je podoba bila pred 14. dnevi v Ljubljani nekaj časa izpostavljena, pohvalili so jo vsi ljubljanski listi, in drugače tudi mi ne moremo, kajti podoba je res po osnovi in izpeljavi krasno delo, s katerim se je g. Franke povzdignil med prve slovenske slikarje. — Marija na pol klečeča na zemeljski kroglji, katero ovija peklenska kača in polumesec, ima na prsih roki sklenjeni in je vsa zamaknena in zamišljena v neskončno milost božjo, katero predstavljajo žarki z neba, ki Marijo obsevajo. Na vsaki strani Marije klečita angeljca, čijih eden jej nasproti drži venec cvetlic, rudečih, modrih in belih — ljubezen, ponižnost in čistost predstavljajočih —, drugi pa drži gledalcu nasproti lilijo ter tako rekoč med podobo in gledalcem posreduje. Osnovo je g. Franke z ozirom na namen podobe po svojem prav srečno izumil in z veliko marljivostjo tako nežno in lepo izdelal, da se podoba vedno lepša zdi, čim dolže jo gledamo. Ker g. Franke tudi cene ne pretira, moremo ga pač z dobro vestjo priporočiti vsem, ki kake podobe potrebujejo. Zakaj bi svoj denar pošiljali v tuje dežele in mesta za reči, ktere tako lepe, če ne lepše, še ceneje doma dobimo. Slišimo, da namerava umetnik našo podobo na baker radirati in potem v tisk dati. To je prav srečna misel, ker si tako za nizko ceno lahko vsak lepo podobo omisli.

Za dijaško semenišče Maksimilijanum-Viktorinum so za letos 1878/79 sprejeti: Dajčman Konrad od sv. Marjete na Pesnici; Birkmayer Bogomir iz Konjice, Kraner Jožef od sv. Benedikta v Slov. gorici, Lah Franc iz Pilštajna, Lentschacher Benedikt iz Slov. Gradca, Matjašič Franc od sv. Lovrenca v Slov. gorici, Medved Anton z Rajhenburga, Miklave Janez z Ribnice, Moravec Franc od Velike nedelje, Ogrizek Franc od sv. Križa pri Slatini, Razlag Andrej iz Kamnika, Šuta Alois od sv. Bolfanga pri Bišu, Vrtnjak Oton od